Nhật tụng Kālāma – Kinh tạng trích diễm

Kinh Ác Báo 2 – 21/07/2024

Kalama tri ân cô Diệu Hỷ ghi bài.

Thưa bà con,
Người không học giáo lý thì một nửa bài kinh Ác Báo này nó thường lắm, nó thường đến mức mình không muốn đọc, không muốn nghe giảng, không muốn để mắt. Thật ra một nửa bài kinh đặc biệt, sâu sắc lắm. Kỳ rồi chúng tôi cố ý để lại giảng bài tiếp theo. Thường mình lướt lướt rồi mình bỏ. Sáng nay mình học nửa còn lại bài kinh Ác Báo.
Trong bài kinh này, đức Phật dạy có những ác nghiệp phổ biến, thường gặp trong đời sống thường ngày của phàm phu. Gồm có:

- Sát sinh
- Trộm cắp
- Tà dâm
- Nói dối
- Nói đâm thọc
- Nói ác ngữ
- Nói phiếm luận
- Uống rượu: Thay vì 99,9% trường hợp thì uống rượu được kể chung mấy trường hợp trước.

Trong kinh đức Phật dạy rất rõ: Những tội lỗi đó không có cái nào nhẹ. 8 cái này không có cái nào nhẹ. Là sao? Có nghĩa là có những trường hợp nó đủ mạnh để nó đưa đến sa đọa. Ghê vậy đó. Đọa = đi địa ngục, trong chánh kinh ghi. Cả 8 cái này đều có trường hợp đưa tới địa ngục. Nhẹ thì Ngài mới kể quả nhẹ nhất là gì.
Bà con lưu ý dùm cái này, quan trọng:

- 8 Tội lỗi này được tạo bởi phiền não nào?
- Được tác động bởi phiền não nào?
- Tầng thánh nào trừ được phiền não nào?

Mình thấy vị Tu Đà Hườn hiểu được Bốn Đế là gì, ở cấp một; Trong kinh ví dụ, giống người đi trong đêm tối mịt mù, thấy trời chớp, vị đó nhìn phía trước biết phía trước có gì: có hồ nước, vườn hoa, nhà cửa, núi non,... chỉ chớp một cái thôi; nhưng dầu sau khi trời tối lại thì vị này không thấy nhưng cái chớp đó cho vị này biết chính xác phía trước là cái gì. Vị Tu Đà Hườn cũng vậy, khi chứng ngộ trí Sơ Đạo, vị đó thấy rõ thì ra cái mình gọi là 5 Uẩn, Danh Sắc, 6 căn, 6 trần, 6 tưởng, 6 thọ,... tất cả đều là do duyên mà có, đều là giả hợp, có rồi phải mất đi, không có cái gì còn hoài, không có cái gì tự có, không có cái gì đáng gọi là hạnh phúc, an lạc tuyệt đối; những cái khổ, lạc là do hiểu lầm mà ra. Cho nên, vị đó có cách nhìn về bản thân, về thế giới không như mình.
Như đứa bé đến tuổi nào đó từ bỏ cuộc chơi ấu thơ, từ bỏ chơi đất sét, nồi chảo,... người chứng ngộ trí tuệ thánh nhân không tiếp tục trò chơi phàm phu trước đây nữa: Thích cái này cái kia, coi nặng cái này cái kia, hờn giận, bất mãn cái này cái kia. Dầu họ mới Tu Đà Hườn.
Theo nguyên tắc, Tu Đà Hườn vẫn còn tâm sân. Mình nghe mình thích: Vậy là Tu Đà Hườn với tui giống nhau. No. Khác nhau nhiều lắm. Cái sân của Tu Đà Hườn không đủ để vị ấy làm ác nghiệp gây hại cho người khác. Thí dụ: giết chóc, đày đọa, hành hạ người khác là vị đó làm không được.
Vị Tu Đà Hườn không thể vi phạm 5 giới.
Một người chưa từng tu hành gì hết, khi nghe pháp, ngồi thiền chứng Tu Đà Hườn tự nhiên, nếu lúc đó là tỳ kheo thì khỏi nói, nếu là cư sĩ, họ nghe đạo/ thực tập mà đắc được Tu Đà Hườn tự nhiên có 5 giới liền. Như vị Tam Quả, dầu không phải người xuất gia, chứng Tam Quả tự nhiên có Thập giới liền: Không sát sinh, trộm cắp, giới thứ 3 là không tà dâm = không quan hệ với người ngoài luồng nhưng với vợ/ chồng mình thì ok; bát giới thì không có vụ trong/ ngoài luồng; Vị Tam Quả giới thứ 3 này như pha lê. Khi

không còn Dục ái và Sân tự nhiên vị Tam Quả không phạm những điều còn lại: Họ không ăn chiều, không sử dụng các loại hương liệu, mỹ phẩm, không thiết tha giường cao chiếu rộng, không thiết tha tích lũy bảo thạch quý kim, tiền bạc, tài sản, dầu họ là cư sĩ.

Một vị chứng Sơ Quả, nếu là cư sĩ, trước khi chứng chưa thọ giới nào thì khi chứng rồi, tự nhiên thọ 5 giới; Nếu trước khi chứng đang thọ giới nào, thà chết không phạm giới đó. Thí dụ trước đó thọ Bát quan thì họ thà chết không phạm Bát quan, nếu đang sadi thì thà chết không phạm giới sadi, nếu đang là tỳ kheo thì không phạm giới tỳ kheo. Dầu có chết cũng không phạm. Trường hợp không có gì hết thì có ngũ giới tự nhiên. Đó là vị Tu Đà Hườn.

Còn vị Tam Quả, dầu không phải tăng ni, khi chứng Tam Quả, tự nhiên có Thập giới: Không giường cao chiếu rộng, không mỹ phẩm hương liệu, không tích lũy tài sản; dầu là cư sĩ phải đi làm kiếm sống nhưng thuần túy 100%, tuyệt đối kiếm đủ sống không có chuyện làm giàu, tích lũy để hưởng thụ, bởi vì họ không còn dục ái, không còn thiết tha trong 5 dục, trong vật chất nữa. Trong kinh nói ngay quả vị Chuyển Luân Thánh Vương, Ác Ma Thiên Tử, Đế Thích thì trong nhận thức vị Tam Quả là con số 0. Đã là số 0 thì đâu có chuyện gì để bàn. Khi không còn thiết tha vật chất thì làm Ngọc Hoàng Thượng Đế, Chuyển luân thánh vương cai trị cả hành tinh này vàng bạc như núi, những cái này với vị Tam Quả không còn nữa.

Tôi đang giảng bài kinh Ác Báo mà phải đi một vòng như vậy cho các vị thấy: Muốn học sâu bài kinh này phải xác định mấy chuyện sau:

- Mỗi tầng thánh trừ bỏ phiền não nào?
- Tội lỗi nào được tạo bởi phiền não nào? Sát sinh được tác động bởi phiền não nào? Trộm cướp được phát sinh bởi phiền não nào?... Khi người ta không có phiền não đó làm sao người ta tạo được.
- Nguy hại, hậu quả của từng thứ phiền não trong đời sống chúng sinh.

Biết 3 cái này mới thấy khiếp, khiếp lắm.

Theo Chú Giải A Tỳ Đàm & Chú giải Tạng Kinh, nhiều lắm, cả trăm, cả ngàn chỗ nói cái này: một vị Tu Đà Hườn thà chết không nói dối. Vị Bồ Tát đã được thọ ký có thể có kiếp nói dối nhưng không nói dối hại người. Đây là điểm đặc biệt. Riêng vị Tu Đà Hườn tuyệt đối không nói dối, dầu cho vui; Vị Tu Đà Hườn không nói đâm thọc, có lòng ly gián, chia rẽ, đòn xóc; Vị Tu Đà Hườn không đủ ác tâm làm chuyện đó.

Sáng nay mình học 4 điều.

5/ **Nói lời ác ngữ (Pharusāvācā):** Vị Tu Đà Hườn còn, nhưng vị này có bực mình, có những câu vô thưởng vô phạt nhưng không ác liệt, ẩn ý như phàm phu.

Phàm phu nói để người ta về lên máu, trụy tim, mất ngủ, nhảy lầu,... thì vị Tu Đà Hườn không có khả năng nói những câu đó. Giận lắm thì cùng lắm nói: Ông tệ quá, nói hoài không nghe...

Tại sao giảng phàm phu kết hợp thánh? Vì trong chú giải nói muốn hiểu rốt ráo một vấn đề thiện – ác là phải làm so sanh. Thí dụ, vì sao bất thiện đó ở bậc thánh không có. Hiểu vậy mình mới hiểu chuyện của mình. Thí dụ, mình bệnh tùm lum nhưng mà phải có kiến thức biết là ở người khỏe mạnh, ở cơ chế sinh học nào không bị sỏi thận, không bị vấn đề về hô hấp, tiêu hóa, bài tiết,... Thế nào là một cơ thể khỏe mạnh, biết để trị liệu, có liệu trình, phác đồ, ... Mình bịnh nhưng mình không biết thế nào là khỏe.

Mình có kiến thức nó đỡ hơn.

Tôi chỉ có bằng lái của Mỹ nhưng tôi biết chắc : Ai có kiến thức bách khoa nhiều vẫn tốt hơn. Mình nói ăn kiêng, ăn kiêng có kiến thức vẫn hơn người ăn kiêng không biết gì. Người ta bắt cữ thì mình cữ chứ không biết tại sao phải cữ. Người ta bắt ăn chất xơ thì ăn không biết tại sao lại ăn. Chưa kể, khi mình dốt quá, mình hỏi cái nào có chất xơ, người ta nói 8 món mình ăn đúng 8 món, ngoài ra mình không biết, người có kiến thức biết ngoài 8 món đó có 1000 món khác. Biết rộng nó vẫn tốt hơn.

Nhớ: **Cứ thêm một điều lành bớt được một điều xấu. Thêm được một kiến thức bớt được nhiều cái dốt, hiểu lầm, ngộ nhận. Ngược lại, có một cái ác xóa đi nhiều cái thiện liên quan.** Cứ niệm hoài như thần chú vậy.

Có 2 điểm cần quan tâm:
- Mỗi tầng thánh còn/ hết phiền não nào?
- Phiền não nào tác động tội ác nào?
- Hậu quả ác nghiệp trong đời sống.

Thô ngữ - trong kinh nói vị Tu Đà Hườn còn nhưng nhẹ, chỉ 1/1000 so với phàm phu, Mình nặng lời làm người ta đau khổ, vị đó chỉ trong phút thất niệm buông 1, 2 câu không có ẩn ý, chủ ý làm người khác đau lòng. Tu Đà Hườn còn thì phàm phu tránh sao được. Nhưng nhớ: Trong kinh đức Phật Ngài dạy – Nhân nào quả nấy, Giận quá đừng phát biểu, vì khi phát biểu như vậy quả nặng thì đi địa ngục, quả nhẹ nhất thì đời đời sanh ra phải nghe lời khó nghe. Quan trọng lắm.
Mình đi học, đi lấy chồng, lấy vợ, đi làm, kiếm sống, đi chơi... mà phải nghe những lời nặng nề mình cũng không muốn. Chưa hết, có nhiều khi chỉ vì câu nói nặng lời mà mình mắc vào trọng tội. Nghe nói xóc quá giết luôn, trường hợp đó có.
Sử Tàu có ông Nam Cung Trường Vạn, lực sĩ của Tàu, chơi thân với vua, ông vua nhiều khi buông nhiều câu nặng, nói chơi, nhưng cách nói, từ ngữ hơi nặng, cuối cùng ông vua bị ông bạn thân này giết chết. Có lần Nam Cung Trường Vạn phạm lỗi bị nhốt tù, rồi thả ra, vua vẫn kêu vào ăn uống, đánh cờ. Bữa đó, ổng bị chia trí phân tâm sao đó, thua hoài, vua nói: Đầu óc thằng tù sao chơi lại trẫm. Trước đó ông vua châm chích hoài, ổng bực, mấy lần ổng nhịn. Lần cuối cùng, ông vua nói: Đầu óc thằng tù sao thắng trẫm, ổng nổi điên ổng cầm nguyên bàn cờ, nói: Tù không làm gì được nhưng giết người được. Ổng cầm bàn cờ nện ông vua chết.
Cho nên, mình nói lời đó, lời ác, chuyện đầu tiên bản thân mình phải có ý ác. Thứ hai, hậu quả tác động, để lại cho đối phương, khó lường. Nhiều khi sơ ý còn gây thù nói chi cố ý. Nếu có hàm dưỡng, hạn chế giây phút thất niệm = không có chánh niệm. Dầu cho nổi điên, hạn chế không nên phun những lời sau này chính mình chuộc lại không được. Nói lời làm tổn thương người khác, làm người khác bị chảy máu, rỉ máu, bị xúc phạm, bị xem thường, bị khinh miệt, nhiều người bỏ ăn bỏ ngủ vì câu nói của mình. Nhẹ thì đời đời sanh ra phải nghe lời khó nghe, còn nặng mà mình nói với người có đức độ thì chết.
Trong kinh kể, trong đệ tử đức Phật có tỳ kheo ni trước khi gặp Phật là danh kỹ, muốn gần nàng là phải bỏ vàng ký, đẹp và giỏi lắm, sau này biết đạo, đi xuất gia chứng La Hán Lục Thông, Tam Minh, Bốn Trí Vô Ngại. 500 kiếp trước đó sanh ra làm kỹ nữ, dầu sanh ra gia đình giàu hay nghèo, chơi bạn xấu, giận chồng, giận bạn trai, buông thả thành món đồ giải trí cho thiên hạ. Vì sao? Vì đời Phật quá khứ, có lần đó đi lễ chùa, thấy nhóm đi trước có vị Thánh ni chứng La Hán mà nàng không biết, nàng đi nhóm sau, có người khạc nhổ, nàng nghe tiếng, lên thấy bãi đàm xanh, nguyên nhóm, nàng nhắm tỳ kheo ni nàng ghét, nghĩ bà tỳ kheo ni khạc, nói "con điếm này lên tới đây còn khạc nhổ bừa bãi", người khạc nhổ là người khác. Chết rồi, nàng đọa. Sanh ra làm người là cứ làm kỹ nữ y như câu nàng chửi.
Người mình mắng mình không biết đó là ai. Dầu là phàm nhưng đó là người có đức độ, hoặc mình mắng người ta lúc người ta đang tu. Làm sao biết ai tu, ai đang tu. Thí dụ nói vị đó là một hành giả nhưng có lúc họ sân si, còn một người không có tiếng hành giả nhưng lúc đó họ đang từ tâm, chánh niệm mà mình xúc phạm họ là cái tội vô bờ bến. Ác ngữ ghê chỗ đó.
Tất cả ác nghiệp tránh được thì tránh, vì mình không biết đối tượng mình chạm tới là ai.
Người Việt Nam mình, ông bà xưa có câu: Nhất phá sơn lâm, nhì đâm hà bá: Kiếm sống bằng nghề phá rừng, chài lưới - mình không biết con thú mình giết, cái cây mình hạ, nói theo ngoài đời kêu nó có tu, trong đạo kêu nó là Bồ Tát. Mình giết trăm con không sao tới giết con đó là mệt. Hoặc đốn cây nhầm cây vị hung dữ, họ giết mình hoặc vị mộc thần có đức độ, rất mệt.
Từ hành động, lời nói, suy nghĩ bất thiện nhắm đến đối tượng nào mình đâu có biết, chỉ có trời biết thôi. Nói năng, suy nghĩ, hành động mà xúc phạm nhân vật như vậy mệt lắm.
Tội đầu tiên bài giảng sáng nay là ác ngữ. Ác ngữ - với khẩu; với thân - thân hành thô tháo mang dụng ý xúc phạm thì không kể ở đây. Bạo lực của thân là đấm đá, đâm chém. Bạo lực của khẩu là ác ngữ, thô ngữ.
Vị Tu Đà Hườn còn nhưng họ không giống mình, họ buông một hai câu vô thưởng vô phạt chứ họ không có hậu ý, dụng ý, chủ ý, thâm độc như phàm phu mình.

Pharusāvācā- Thô ngữ; Pharusa - cái búa, ngôn ngữ như cái búa = thô ngữ.
6/**Pisunāvācā - Nói lời đâm thọc, hai lưỡi, với dụng ý cho người ta rã đám, nói để chia rẽ.**
Không học giáo lý thì không tin, nói cho sướng miệng. Chứ khi có ý làm cho A, B giận nhau, bất mãn nhau nó độc dữ lắm. Biết đạo thì không nói gì, biết ba mớ tưởng nói không có gì. Không.
Dụng ý làm cho người ta không nhìn mặt nhau nó độc dữ lắm. Tại sao? Các vị hiểu mới thấy sợ.
Sức mạnh của gia đình, xã hội, làng xã, đoàn thể, tổ chức, cộng đồng, quốc gia,... nằm trong sự tương tác, kết hợp, tổng hợp, kết nối. Ngay trong cơ thể mình, mình khỏe vì các bộ phận trong người làm việc ăn ý với nhau, chứ thằng này nói thằng kia không nghe là mình bệnh rồi. Nói gì trong cộng đồng, trong xã hội. Bây giờ mình nói cho sự gắn kết, tương tác không tiếp tục được nữa, làm suy yếu sức mạnh, nó ác lắm. Mình nói cho 2 người bạn không nhìn mặt nhau, 2 vợ chồng, mẹ con không nhìn mặt nhau, chủ- tớ không nhìn mặt nhau, mình làm suy giảm sức mạnh, sức sống của người ta. Khi mình hoan hỷ, thích thú trong chuyện đó, nếu đối tượng mình chia rẽ là những người đức độ thì khỏi nói, chết; còn nếu họ là người tầm thường mà mình có ác ý cũng là nghiệp nặng, đời đời sanh ra bị phân tán, chia ly, không bè bạn. Có những người nghiệp lạ lắm, không biết bị nghiệp gì một là nói không ai tin, hai là cả đời không có bạn bè, từ tình cảm, làm ăn, ... không ai tin họ, cứ chơi là bị phản. Không bị gạt thì bị người ta ghét.
Tại sao vậy? Do tiền nghiệp nào đó, mình phải tin chắc trong đó có nghiệp lưỡng thiệt, đâm thọc sao đó đời này mình không gắn kết với ai được hết.
Vị Tu Đà Hườn dầu phiền não còn chút đỉnh nhưng đặc biệt người ta không làm những chuyện này. Lòng mình phải ác cỡ nào mới làm chuyện đó. Giận ai thì giận đừng làm chuyện gây chia rẽ người ta.
7/ Phiếm luận: Nói lời vô ích, buôn dưa lê, tám.
Mình không học giáo lý không biết tội này nănggj.
Nói phiếm luận không đơn giản là những lời vô ích trên môi, mà nó xuất phát từ tim, óc, tâm, ý của mình. Mình tào lao, rác nhiều đến mức rác trào ra miệng. Người nói phiếm luận là người đổ rác ra bằng miệng, trào rác ra miệng. Hai người không tu tập giáo lý khi gặp nhau chỉ làm 2 chuyện: Đổi rác & Đổ rác. Đổ rác = mình tuôn ào ào chuyện vô ích; Đổi rác = Mình tuôn ra nhận rác tên kia vô.
Từ hôm nay mỗi lần gặp ai nhớ: Hễ phàm phu, khi gặp nhau mà không có chánh niệm là chỉ đổ rác và đổi rác thôi. Nó độc dữ lắm.
Tôi đọc trong Chú giải cho mà sợ: **Ta đang tu tập bất cứ pháp môn nào như đang trau dồi trí tuệ, niềm tin, thiền định,...chỉ cần tiếp xúc với người phiếm luận thì hạnh lành đang muốn trau dồi lập tức mòn hao và biến mất.** Đọc cái đó mới thấy sợ.
Các vị là hành giả, bát quan, nghiên cứu kinh điển,... nhưng cần tiếp xúc người phiếm luận, người nói chuyện tào lao là nó mòn hết; Thí dụ, thời gian dài mình bỏ công học Pali, A Tỳ Đàm, đọc Chú giải, ... chỉ cần gặp người tào lao phán mấy câu mình buông liền; Một là nó bắt nghe chuyện thời tiết, kinh tế, chính trị,... mình bị cuốn hút theo là nhẹ, nhưng mình mất thời gian cho chuyện tu học. Nặng là người ta phán mấy câu trực tiếp liên hệ là chết: Học chi, mình cư sĩ cứ niệm Phật, cúng dường, phục vụ, lễ bái thôi chứ học chi; học cho lắm cũng mắm với dưa,... hoặc kể chuyện ngụ ý cho mình chán, bỏ cuộc; thì bao nhiêu hạnh lành mình tu bị ảnh hưởng cực kỳ nghiêm trọng.
Khi mình muốn trau dồi hạnh lành nào, thì có mấy điều đặc biệt sau (Chú giải Tương ưng, Trường Bộ nói rất rõ):

- Ở gần ai, gần người lành.
- Đề tài nói chuyện có nội dung hỗ trợ hạnh lành mình đang tu tập;
- Tránh người xấu = những người không có nội dung mình đang tu tập.
- Tránh những đề tài không thích hợp.

Phải có can đảm đứng dậy, giũ áo, bước đi, rời khỏi đám đông phiếm luận. Có những người như chim cú báo tang, đọc tin nhắn, email,... toàn chuyện xấu không, không có lợi ích gì hết. Liếc qua biết tào lao là xóa liền, không đủ gan ráng đọc cho hết là phiền dữ lắm.
Phiếm luận là một chuyện lớn lắm luôn. Đó giờ mình nói sát sanh, trộm cắp, đâm heo, thuốc chó mới là tội ác. Không. Phiếm luận là tội ác đệ nhất; Có nghĩa là mình tránh người bất thiện, tránh luôn đề tài trò chuyện, đối thoại, đàm luận mang nội dung vô bổ, vô ích; Nó bậy dữ lắm, vô cùng độc hại.

Không học giáo lý không biết. Coi thường, Tưởng tôi không phạm ngũ giới, bát quan. Tôi chỉ ngồi nói chuyện chơi chút.
Theo tôi, có trường hợp nó độc hơn giới sát sanh, trộm cắp vì chính nó dẫn đến sát sanh, trộm cắp. Có chuyện tôi nghe tôi giật mình, có anh là Á Phật tử = ảnh đi chùa không nhiều không ít, bữa ảnh nói tôi giật mình, ảnh nói rất hay. Ảnh nói về Việt Nam, ảnh ăn uống kỹ lắm, về nhà người thân không thoải mái, ảnh ở khách sạn, ảnh mua trứng lộn sống về luộc ăn, nó tươi, mình biết mình ăn trứng mới hay trứng cũ. Nghe hết hồn chưa? Rồi ảnh nói, giờ sung sướng nhất là về hưu xong về Việt Nam trồng rau ăn, nuôi lươn, nuôi cá rô, ... nó vừa ngon mà vừa lành, rồi ảnh kể chuyện thú sống điền viên. Ảnh nói bạn rủ. Cái này không phải Phật tử, không biết đạo nghe rủ rê là mê chết luôn. Những đề tài này nghe vui nhưng nó độc lắm. Hoặc rủ nhau chơi lan, chơi vườn cảnh,... nghe lành nhưng nó độc. Nó đốt thời gian của chúng ta không phanh. Tôi lựa mấy cái nhẹ nhất tôi nói. Đề tài phiếm luận nó hại dữ lắm.
Đề tài phiếm luận: Tình hình chính trị, thế giới,... kẹt thì nói chút thôi. Còn chuyện tranh cử ai bị bắn, ai bị lật đổ,... là chuyện tào lao. Mình người tu học bàn mấy cái đó là cái đầu mình bị hư, như ung thư não.
Chú Giải Tương Ưng nói rõ: Muốn trau dồi thiện pháp phải tránh đề tài trao đổi không cần thiết; đừng nghĩ nó phải chống pháp môn mình tu. Nó không cần chống pháp môn mình tu, chỉ cần làm mình phân tâm. Nó độc hại lắm. Không sát sinh, trộm cắp. Đúng. Nhưng phải tránh luôn thô ngữ, ác ngữ làm tổn thương người khác. Đúng. Tránh luôn cả lời đâm thọc, tránh luôn phiếm luận. Nó độc dữ lắm.
Sau bài giảng này mong bà con nhớ: Phải có đủ can đảm giũ áo đứng dậy lìa bỏ đoàn nhóm nào phiếm luận. Dĩ nhiên, lịch sự, lễ phép, không phải đứng lên như chê người ta, tìm cách rút, nhẹ nhàng. Nó độc dữ lắm.

8/ Uống rượu

Có nhiều người phản ánh nghe sư nói giới uống rượu lạ quá. Nhiều vị tăng nói một giọt cũng không được. Tôi nói thế này: **Tất cả bất thiện**, không riêng uống rượu - Dứt hẳn thì quá tốt. Nhưng trường hợp mình là cư sĩ, mình có tóc, có những hoàn cảnh sống, điều kiện sinh hoạt không thể tu 100% thì bắt buộc phải có kiến thức, có những người vì giao tế, đối tác, làm ăn, giao thiệp bắt 100% không uống thì kẹt. Chính họ nói thẳng, nếu ép là họ dẹp giới đó luôn. Trường hợp không tránh được thì nhớ vậy:

- Không uống đến mức mê man thần trí, mất khả năng kiểm soát cảm xúc, lý trí, tâm trạng, ngôn ngữ, hành vi.
- Hoặc uống sao cảnh sát đừng thổi, nếu mình là người lái xe.
- Tránh uống đến mức bị nghiện: đúng giờ, đúng cữ không có chịu không nổi.

Đây là đang nói cư sĩ, có tóc.
Tại sao giới này phải tránh?

- Bởi vì, đời sống của chúng ta vốn dĩ luôn có trăm ngàn bất trắc sẵn sàng đổ vào đầu mình. Với người tỉnh táo 100% chống đỡ còn đuối tay, trong khi một người say xỉn khả năng đối phó bất trắc là bằng 0 thì nguy cơ cao hơn người kia gấp ngàn, gấp trăm lần. Người say sưa nghiện ngập đánh mất khả năng đối phó bất trắc vốn dĩ người tỉnh táo đối phó không xuể.
- Khi say sưa là mình từ chối đầu óc tỉnh táo. Mà tất cả chuyện hay ho, lợi ích trên đời phải được thực hiện bằng sự tỉnh táo. Khi mình từ chối sự tỉnh táo là từ chối những thứ hay ho, lợi ích.
- Quả của đời sau, hậu báo của người này khi từ chối sự tỉnh táo, minh mẫn là khi anh từ chối, xua tay với sự tỉnh táo, minh mẫn thì đời sau sanh ra bị thiếu minh mẫn, thiếu tỉnh táo.

Tôi không dám phán. Tôi chỉ nói theo trong kinh.
Xin nhắn chung tất cả bà con nghe tôi giảng, khi trích dẫn, làm ơn ghi rõ đoạn giảng bài sư giảng kinh gì, tự nhiên cắt khúc để tên tôi dưới, người không biết tưởng tôi chế. Trích dẫn là một vấn đề khoa học, rất quan trọng. Tất cả văn bản muốn giá trị là phải có trích dẫn. Tại sao sử khác truyện? Truyện không cần trích dẫn. Sử là một ngành khoa học. Tập quen sống với cái đầu khoa học. Trước khi post, làm ơn đọc lại.
Kỳ rồi tôi giảng ở Thụy Sỹ, thấy mấy người học chậm, tôi men men nói: Tôi sẵn sàng coi cô/ anh là người tái tạo đời tôi. Họ dòm tôi ngạc nhiên lắm, về đừng nói ai có học với tui, chứ học kiểu quý vị về nói học tui tui nhục lắm. Trích dẫn tầm bậy, đi nổ, học ba chớp ba nhoáng gắn tên tôi vô là hại đời nhau.
Khi mình từ chối, phủi tay với sự minh mẫn, tỉnh táo thì đời sau sanh ra thiếu 2 cái đó.

Đời sống vốn nhiều bất trắc, một cái đầu tỉnh táo là đã đối phó không thấu rồi; Thứ hai, khi mình từ chối sự tỉnh táo, nghiệp ngập say sưa là từ chối tỉnh táo minh mẫn, là từ chối tất cả những điều tốt lành vì tất cả điều tốt lành đều đến từ cái đầu tỉnh táo; Thứ ba, sự say sưa, mất tự chủ đời này sẽ làm cái nền cho một đầu óc không tỉnh táo, không minh mẫn đời sau kiếp khác; đừng trách tại sao có những người sinh ra khùng, tâm thần bẩm sinh không nói, có những người trí nhớ kém, trí hiểu kém, nghe học hành là sợ lắm. Tôi không nói ẩu nhưng biết chắc tiền nghiệp họ loanh quanh đâu đấy. Kiếp xưa anh không trau dồi hoặc đã chối từ hoặc coi nhẹ nó, cho nên bây giờ sanh ra thiếu, không có khả năng tư duy, không có khả năng ghi nhớ, không có tinh thần hiếu học, cầu thị, cầu tiến. Phải do tiền duyên sao mới ra vậy.
Đương nhiên, cái gì cũng từ: Tiền nghiệp - Khuynh hướng tâm lý - Môi trường sống. Có khi có 2, có khi có 1.

- Đầu thai bằng tâm ly trí/ hữu trợ mệt lắm.
- Hoặc sanh ra ở môi trường sinh sống, làm việc mà không hỗ trợ làm việc trí óc mệt lắm, có những môi trường xung quanh không có sách báo, không có người thông tuệ, tối ngày gặp nhau tám chuyện tào lao. Tại sao có người không ở chỗ như vậy? Có người toàn ở chỗ minh sư thiện hữu? Còn có người muốn nghe lời khuyên đàng hoàng không có. Bà con vô mấy vùng sâu vùng xa, tôi không kỳ thị, chỉ nói khách quan, có những địa phương vô đó sách báo là chuyện xa vời, nói gì những người uyên bác, đừng hòng.

Ở Việt Nam, Sài gòn quy tập biết bao nhiêu nhân vật lớn, về văn hóa, ông Phạm Công Thiện, Lê Mạnh Thát, ôn Tuệ Sỹ, ông Bùi Giáng, Trịnh Công Sơn, Trần Văn Khê, những nhân vật lớn họ đều quy tập chỗ phồn hoa đô hội thôi, mặc dù họ không phải người ăn chơi hưởng thụ, sa đọa. Trong kinh gọi là những chỗ trung thổ, vùng đất trung tâm. Do phước nghiệp nào mình mới về chỗ đó. Còn không thì một là mình không được về chỗ đó, hai là mắt mờ tai điếc không màng. Vì sao? Vì kiếp xưa mình từng từ chối nó, mình không trau dồi nghe, đọc, tư duy. Mình từ chối sự minh mẫn và tỉnh táo nên sanh ra không khùng, không kém trí nhớ thì thiếu tánh cầu thị, hiếu học. Tiền nghiệp sao nó mới ra vậy.
Các vị nói trên đời biết bao người không biết gì có chết đâu, thì tùy hỷ. Tôi không ý kiến. Riêng người đồng điệu tôi xin nói nhỏ. Thế giới này có 4 thứ ánh sáng. Thiếu ánh sáng sống trong bóng đêm nó mệt lắm.
Bốn thứ ánh sáng:

(1) Ánh nắng,
(2) Ánh trăng,
(3) Ánh lửa (ánh điện),
(4) Ánh tuệ.

Trong kinh nói, đời này mình sống an lạc, an toàn là nhờ 4 nguồn sáng này.
Thích say sưa nghiện ngập là thiếu ánh tuệ. Có những vùng tối nắng giúp được, có những vùng tối trăng giúp được, có những vùng tối ánh lửa, ánh điện giúp được nhưng có những vùng tối chỉ có ánh tuệ mới giúp được. Mình từ chối sự minh mẫn, tỉnh táo là từ chối ánh tuệ. Có những vùng tối mà ánh nắng, ánh trăng, ánh điện, ánh lửa không giúp được, nó phải xài ánh tuệ. Mà mình thiếu cái đó. Khó sống lắm.
Hỏi mấy bà mấy cô trong bếp. Cái đầu phải sáng sáng nấu mới ngon, chuyện bếp núc mà phải có chút sáng kiến, thông minh tí, làm nó mới tốt. May vá, nấu ăn, nữ công gia chánh, dọn dẹp nhà cửa, bồng bế em bé, vệ sinh người già, chăm sóc người bệnh,... nghe oải rồi nhưng có sáng đầu làm nó mới tốt; Nói gì là cơ khí, khoa học, tôn giáo, triết học, tư tưởng, chính trị,...những chuyện trừu tượn cao cấp càng cần ánh tuệ.
Thấy người khác lau cái bàn, mình thấy rõ ràng, cái bàn dơ, cách người ta cầm khăn lau là biết người đó có tuệ không, bàn đó là bàn trà hay bàn ăn, bàn dơ ít hay dơ nhiều, phải xài loại khăn nào, khăn khô hay khăn ướt, loại dơ ít, loại dơ nhiều; mới uống trà xong không thể xách nùi dẻ mới lau nước mắm được, cách lau sao lỡ mấy hột cơm, vụn bánh không rớt xuống sàn không phải quét lại... nhiều lắm 100 chuyện trong chuyện lau bàn. Mình liếc mắt mình thấy tay đó thiếu ánh tuệ.
Tại sao thiếu ánh đó? Vì kiếp xưa nó đã từ chối, đã phủi tay, từ khước không chịu nhận, không chịu đầu tư.

Đây là lý do vì sao chúng ta sống chánh niệm. Vì có niệm nó mới có tuệ, có định mới có tuệ. Không có là không được. Không có là mình sống chỉ là cái xác chưa chôn. Sống cần những nguồn sáng. Nguồn sáng nó chỉ có với người nào biết trân trọng, biết đón nhận, biết đầu tư nó.

Giảng nhiêu đó. Chúc các vị một ngày vui./.